

ČAJOVINY / SPECIES /

Ing. Dagmar Štangová

ZARADENIE :

- **heterogénne** liekové formy
- **fytofarmaká** / liečivá rastlinného pôvodu /

ČAJOVINY :

- sú **zmesi rastlinných drog rozdrobených** na určitý predpísaný stupeň
- stupeň rozdrobenia drog, z ktorých sa čajoviny pripravujú, predpisuje **liekopis** tak, aby sa zabezpečilo optimálne vylúhovanie liečivých látok

ROZDROBUJÚ SA :

1. **Kvety / FLOS /**
Listy / FOLIUM / **REZANÉ I.**
Kôry /KORTEX /

2. **Vňate / HERBA /** **DROBNO REZANÉ II.**

3. **Korene / RADIX /**
Plody / FRUCTUS / **VEĽMI DROBNO REZANÉ III.**
Púčiky / GEMMA /

POSTUP :

1. Pestovanie rastlín / rastliny pre farmaceutické účely sa pestujú **cielené** /
2. Zber / je väčšinou **mechanizovaný** /
3. Sušenie / musí byť **šetrné**, aby nedošlo k znehodnoteniu liečivých látok , nevystavuje sa vysokej teplote, ani priamemu slnečnému žiareniu /
4. Triedenie
5. Balenie

ROZDELENIE :

1. Sypané

2. Porciované

/ v nálevových vreckách /

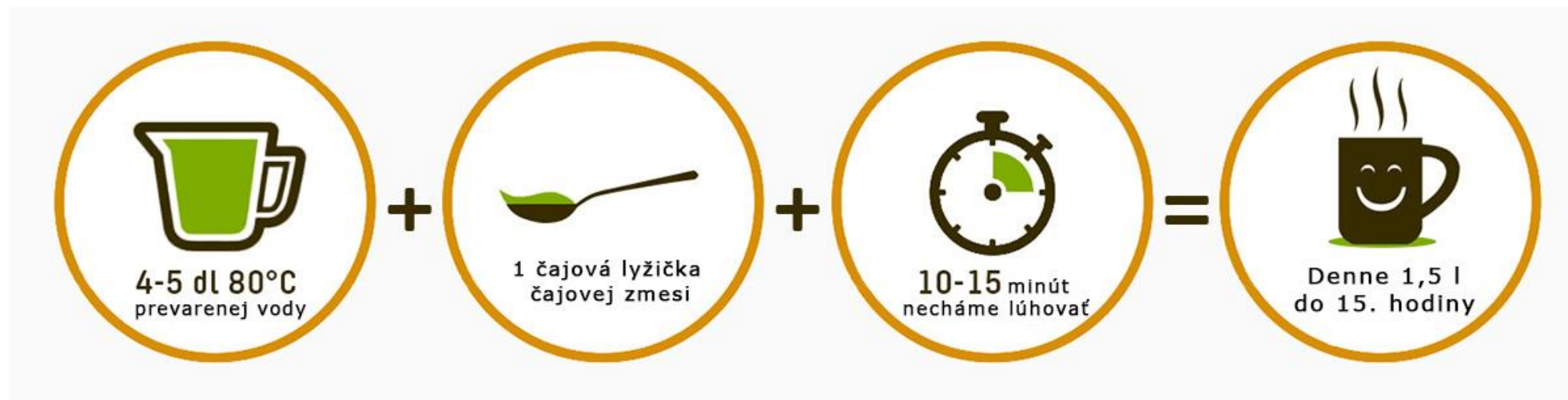

DÁVKOVANIE :

Liekopis uvádza dávkovanie čajových zmesí lyžičkami alebo polievkovými lyžicami. Ak nie je predpísané inak, dáva sa na šálku vriacej vody :

a/ **1 polievková lyžica** / 3 g / - z rastlinných drog, ktoré obsahujú listy, vňate alebo kvety

b/ **1 čajová lyžička** / 1,5 g / - z tvrdých drog, ktoré obsahujú korene, podzemky, kôry, drevo, plody

POUŽITIE :

1. Vnútorné

- čaje

2. Vonkajšie

- obklady

- kloktanie

- do kúpeľa

UCHOVÁVANIE :

- v **uzavretých** obaloch
- na **suchých** miestach
- chránené pred **svetlom**

PRÍKLADY OFICIÁLNYCH ČAJOVÍN :

1. Diuretické čajoviny – SPECIES DIURETICAE

Napr. listy brezy, plody
borievky ...

- diuretikum

PRÍKLADY OFICIÁLNYCH ČAJOVÍN :

2. Preháňacie čajoviny – SPECIES LAXANTES

Napr. fenikel plod, kvet
lipy ...

- laxatívum

3. Žalúdočné čajoviny

— SPECIES

STOMACHICAE

Napr. vňať ľubovníka,
vňať mäty ...

antiflogistikum

spazmolytikum

**ĎAKUJEM
ZA POZORNOST'**

RIEŠTE ÚLOHY :

ÚLOHA 1 :

Vysvetlite pojmy :

a/ sitová analýza

b/ frakcia

c/ prepad

d/ stupeň drvenia

ÚLOHA 2 :

Plody rastlinnej drogy mali pred rozdrobením veľkosť od 3 do 6 cm. Po rozdrobení sa veľkosť zmenšila na 0,55 cm. Vypočítajte **stupeň drvenia** - SD.

ÚLOHA 3 :

Vyberte si ľubovoľnú čajovú zmes a doplňte **tabuľku** :

NÁZOV ČAJOVEJ ZMESI	ZLOŽENIE	INDIKÁCIE	KONTRANDIKÁCIE

ÚLOHA 4 :

Čajovú zmes sme podrobili sitovej analýze. Vypočítajte priemernú veľkosť častíc celého súboru a vyplňte údaje v tabuľke. / Poznámka : Hmotnostný zlomok frakcie počítajte na 4 desatinné miesta. /

VEĽKOŠŤ OKA /mm/	HMOTNOSŤ FRAKCIE ZADRŽANEJ NA SITE /g/	PRIEMERNÁ VEĽKOŠŤ ČASTÍC VO FRAKCII /mm/	HMOTNOSTNÝ ZLOMOK FRAKCIE w
0	30		
0,7	50		
1,3	120		
1,9	140		
2,2	10		
2,5	0		

